



Hlúpy Jano

Pokora, Dôvtip

Príbeh zo zbierky rozprávok, ktorú spracoval známy rozprávkár Hans Christian Andersen.

Boli raz traja bratia. Dvaja boli vzdelaní a múdri, no tomu tretiemu každý hovoril len hlúpy Jano, lebo veľa rozumu nepobral. Všetci traja sa však rozhodli zabojovať o princeznú, ktorá...



8 min

5+

Jedného dňa dal kráľovský dvor vyhlásiť, že princezná si hľadá ženícha. Za muža si vezme toho, kto ju najlepšie zabaví. Tento chýr sa dostal až na druhý koniec krajiny, kde žili dvaja bratia. Tí sa hneď rozhodli, že o srdce princeznej zabojujú.

Obaja boli veľmi múdri a vzdelaní. Jeden ovládal latinčinu, akoby to bol jeho rodný jazyk, a zaujímal sa tiež o medicínu. Okrem toho mu **išlo i rezbárstvo** a vo svete by sa určite nestratil. Aj druhý brat vedel dobre po latinsky, ale ten sa zas zaujímal o paragrafy a zákony a vedel sa vzorne postarať o každého koňa.

Obaja sa pred otcom predbiehali, ktorý z nich napokon dostane princeznú za ženu. Nuž a tak im otec **vystrojil kone**, nech teda idú na skúšku do sveta. Keď už obaja sedeli na koňoch, objavil sa tretí brat. S ním nikto nepočítal, lebo nebol taký chytrý ako tí dvaja a každý mu hovoril **hlúpy Jano**.

„A kamže ste sa vybrali tak hrdo vystrojení?“ opýtal sa Jano.

„Čože si nepočul **kráľovskú výzvu**? Celá krajina o tom hovorí. Ideme princeznú zabaviť a jedného z nás si potom vyberie za muža,“ odvetili mu bratia.

„Tak to ma počkajte, idem s vami. Aj ja chcem princeznú za ženu,“ vyhlásil Jano, ale všetci naokolo ho **poriadne vysmiali**.

Bratia popohnali kone a **už ich nebolo**. Hlúpy Jano začal prosíkať otca, aby aj jemu dal koňa.

„Nič ti nedám, len hanbu by si narobil. Ostaň radšej doma a vyčisti chlievy,“ odbil ho otec.

Lenže Jano sa vynašiel, zobral kozu z ohrady, vysadol na ňu a **už išiel aj on**. Celou cestou vyspevoval a kričal: „Hurá, hurá!“ a neustále sa obzeral, či nenájde niečo, čím by princeznú potešil. Bratia zatiaľ mlčky **prechádzali lesom** a každý z nich rozmýšľal, ako presvedčí princeznú, aby sa zaňho vydala.

„Haló, tu som!“ kričal Jano na bratov, keď ich v diaľke zazrel. V ruke pritom držal mŕtvu myš a mával ňou, akoby to bola víťazná vlajka. „Toto sa bude princeznej určite páčiť,“ vykrikoval nadšene.

„A čo s tým akože chceš urobiť, ty hlupák?“ opýtali sa bratia.

„Kráľovská dcéra určite ešte nikdy nevidela myš,“ odvetil Jano.

Obaja bratia v tej chvíli **spustili rehot**. „Len to vyskúšaj,“ odvrkli a šli ďalej.

„Hej, bračekovci, aha, čo mám!“

Bratia zastali, aby sa pozreli, čo zase hlúpy Jano drží v ruke. Tentoraz na nich mával starým deravým hrncom z potoka: „Toto sa princeznej určite zide v kráľovskej kuchyni!“

Tí dvaja **sa chichúňali** a povzbudzovali Jana, nech to určite vezme so sebou.

Netrvalo dlho a Jano zase mával na bratov: „Aha, čo mám, také jemnučké blatíčko princezná isto ešte nikdy nevidela. Určite ju to poteší.“ A tak si kapsu **naplnil blatom**.

Tí dvaja sa len chytili za hlavy a radšej poriadne kopli koňom do slabín, nech majú náskok pred Janom, aby sa za neho nemuseli na kráľovskom dvore hanbiť.

Tam už čakali celé zástupy pytačov, ale všetci odchádzali s dlhým nosom. Každý, kto vstúpil do kráľovskej komnaty, akoby odrazu stratil reč a princezná ho **hneď vyhodila**. A tu prišli na rad aj dvaja bratia. Vstúpil prvý z nich a hneď znervóznel. Hľadeli na neho pisári s prísnyim pohľadom. Zapisovať chceli každé jedno slovo, čo vyriekne, ale on sa na nič nezmohol.

„Ej, či je tu teplo,“ vypadlo z neho napokon a ozaj tam bolo tak teplo, až mu pot stekal po čele.

„Veruže je, môj tatko pečie kohúty na obed, to preto,“ oznámila mu kráľovská dcéra.

Už-už išiel niečo vtipné odpovedať, ale nič mu na rozum neprišlo. A tak ho princezná poslala kadeľahšie a stráže ho už **vyvádzali na dvor**.

Potom prišiel rad na druhého brata, lenže ten pochodil úplne rovnako. Teplo v komnate mu asi príliš hlavu zohrialo, a tak nedostal zo seba ani slovka, nieto ešte niečo vtipné. Hneď ho stráže **brali preč**.

Práve vtedy prišiel na kráľovský dvor hlúpy Jano. Vyčerpaná koza **fučala ako odušu** od únavy, ale možno aj od toľkého tepla, lebo Jano s ňou vošiel rovno do kráľovskej komnaty.

„Máte tu riadne teplo,“ poznamenal.

„Veď sa vedľa **pečú kohúty**, to preto,“ odvetila princezná.

„Tak to mi príde vhod, lebo mám **so sebou myš** a môžem si ju rovno upiecť,“ povedal Jano, držiac myš za chvost.

„To môžeš, len neviem, v čom si ju upečieš, lebo nemám žiadne hrnce,“ odbila ho princezná.

Lenže Jano pohotovo vytiahol **starý hrniec** a hneď doň kládol myš.

„Tak to by mohlo stačiť, lenže aj nejakú omáčku by bolo k tomu treba,“ s úškrnom sa zapájala princezná do podivného rozhovoru.

Vtom Jano vytiahol **z kapsy blato**: „Aha, aká fajnová omáčka bude k tomu!“

Razom sa princezná zabávala na Janovej pohotovosti a pisári **všetko zaznamenávali**, lebo každé jedno slovo malo byť napísané, na druhý deň vytlačené a predávané za jeden groš **medzi ľuďmi**.

„Páčiš sa mi, ty jediný vieš normálne rozprávať, a preto si ťa **vezmem za muža**,“ povedala princezná a pisári všetko hneď písali.

A tak sa hlúpy Jano stal kráľom, dostal polovicu kráľovstva a k tomu získal krásnu princeznú. Ale ktovie, ako to bolo, lebo to sme si len prečítali v obecných novinách, čo sme si na trhu za jeden groš kúpili, a bohvie, či sa na ne **možno spoľahnúť**.